

ETNICKÁ IDENTITA A MULTIKULTÚRNOSŤ V UKRAJINSKEJ LITERATÚRE SLOVENSKA: ŽIDOVSKÝ MOTÍV V PRÓZE NADEŽDY VARCHOLOVEJ

ADRIANA AMIR

AMIR, Adriana: *Ethnic Identity and Multiculturalism in Ukrainian Literature in Slovakia: The Jewish Motif in the Prose of Nadezhda Varchol*, 2025, Vol. 7, Issue 2, pp. 5 – 10. DOI: 10.17846/CEV.2025.07.2.5-10.

ABSTRACT: This paper explores the representation of Jewish characters in the works of ethnographer and writer Nadezhda Varchol, who lives in Slovakia, writes in Ukrainian, and identifies with the Ukrainian minority. While her prose mainly reflects the spiritual culture of the Ruthenian-Ukrainian community, Jewish themes also appear, albeit marginally. Imagological analysis uncovers a contrast between folkloric-ethnographic coloring and a caricatural view of Jewish figures. Such reflections are vital for understanding cultural identity and interethnic relations in Central Europe.

KEYWORDS: Jews. Imagology. Ukrainian literature.

Etnografka a spisovateľka Nadežda Varcholová (rod. Varjanová), známa aj ako Nadija Varchol, sa narodila v obci Chmeľová pri Bardejove (*1950) a detstvo prežila v Cemjate pri Prešove. Vyštudovala ukrajinský jazyk a literatúru v kombinácii s výtvarným umením na Univerzite P. J. Šafárika v Prešove a takmer polstoročie pracovala v Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku, kde sa venovala duchovnej kultúre rusínsko-ukrajinskej národnostnej menšiny.

Mimoriadne cenným aspektom jej bádania je skutočnosť, že v priebehu 20. storočia etnografka systematicky dokumentovala takmer 300 dedín a osád obývaných rusínskym etnikom. Počas svojich terénnych výskumov zaznamenala rozsiahly súbor príbehov, legiend a povier priamo od nositeľov kolektívnej pamäti – jednotlivcov, ktorí boli svedkami historických udalostí alebo uchovávali duchovné a kultúrne dedičstvo predchádzajúcich generácií – svojich rodičov a prarodičov. Jej zápisy tak predstavujú významné orálne svedectvá, prostredníctvom ktorých boli sprostredkované informácie siahajúce až do obdobia konca 19. storočia.

Jedným z najvýznamnejších Varcholovej diel je dvojazyčná, slovensko-ukrajinská monografia *Ľudová démonológia Ukrajincov na Slovensku/Народна демонологія українців Словаччини* (2017), ktorá je výsledkom dlhoročného terénneho výskumu a opisuje ľudové predstavy, povery a rozprávania o nadprirodzených bytostiach, ktoré zohrávali významnú úlohu v tradičnej kultúre a svetonázore. Etnografka skúmala paremiológiu, ľudové obrady a zvyklosti či ľudové liečiteľstvo.¹ Spolu so známym ukrajinským jazykovedcom, lexikografom a frazeológom Anatolijom Ivčenkom (*1953) zostavila *Frazeologický slovník lemkovských nárečí východného Slovenska/Фразеологічний словник лемківських говірок Східної Словаччини* (1990). Uvádza v ňom okrem iných hesiel aj

¹ Publikácie N. Varcholovej vyšli v ukrajinskom jazyku: *Народні загадки українців Словаччини/Ľudové hádanky Ukrajincov na Slovensku* (1985), *Ходить орáč по полі/Ходить орач по полі* (1992), *Растлины в людových поверах Русинів-Українців на Прішівщині/Рослини в народних повір'ях русинів-українців Прішівщини* (2002), *Одкіал' а кедь... Топонімічні повісті о заложенні обці а взникненні їх назв.../Звідки і коли... Топонімічні перекази про заснування сіл та виникнення їх назв...* (2009).

viac ako desiatku frazém týkajúcich sa židovskej tematiky alebo priamo etnonymu Žid², ktoré boli z imagologickej perspektívy analyzované na inom mieste.³

Na konci 70. rokov 20. storočia začína N. Varcholová publikovať humoristicky ladené prozaické útvary na stránkach lokálnych ukrajinských periodík (*Nove žyttja, Dukla*). Samostatnými poviedkovými knihami vstupuje do literatúry ako zrelá spisovateľka až od 90. rokov 20. storočia.⁴

Židovské postavy v celej doterajšej tvorbe spisovateľky nezohrávajú ústrednú rolu; vyskytujú sa skôr okazionalne, ako doplnkový prvok niektorých próz. V nasledujúcej analýze sa preto zameriame práve na tieto okrajové výskyty, ktoré však ilustrujú, akým spôsobom sa obrazy Židov objavujú v najnovšej ukrajinskej literatúre na Slovensku. Na rozdiel od tohto prostredia sa v samotnej ukrajinskej literatúre v Ukrajine v súčasnosti objavuje množstvo diel, v ktorých sa autori sústreďujú na otázky kultúrnej a historickej pamäti, na ožiovovanie spomienok na holokaust a tým aj na problematiku traumy a vyrovnávania sa s ňou – v rámci ktorého zaujímajú židovské postavy významné miesto. Tento prístup nadväzuje na teóriu kultúrnej pamäti, ktorú rozpracovala Aleida Assmann, a ktorá sa zameriava na spôsoby, akými spoločnosti uchovávajú a sprostredkujú svoju minulosť prostredníctvom kultúrnych foriem (Assmann 2012).

METODOLOGICKÉ RÁMCE

V našom skúmaní vychádzame z metodologických rámcov komparatistickej imagológie, ktorá ako osobitná disciplína porovnávacej literárnej vedy sústreďuje pozornosť na skúmanie obrazu „iného“ v literatúre. Východiskom je rozlišovanie medzi obrazom vlastného (autostereotyp) a obrazom cudzieho (heterostereotyp), ktoré sa v textoch prejavujú ako ustálené predstavy, mýty či kliše. Tieto obrazy fungujú ako ideologické a kultúrne konštrukty, prostredníctvom ktorých literatúra sprostredkúva spoločenské nálady či postoje, záujmy a hodnotové orientácie rôznych skupín. Imagológia sa nesústreďuje na verifikáciu „pravdivosti“ národných a etnických obrazov, ale na analýzu ich funkčnosti – teda spôsobu, akým tieto obrazy formujú medziľudské a medzinárodné interakcie, podieľajú sa na reprodukcii či dekonštrukcii stereotypov a vstupujú do intertextuálnych štruktúr a širších kultúrnych súvislostí. Literatúra neplní iba deskriptívnu a reflexívnu úlohu, ale zároveň funguje ako médium uchovávania a transmisie týchto obrazov, čím nadobúda dvojitú funkciu – reprezentatívnu a zároveň kultúrno-pamäťovú.

Vo výskume literárnych reprezentácií Židov je takýto prístup osobitne prínosný, keďže umožňuje zachytiť variabilitu obrazov oscilujúcich medzi pozitívnymi i negatívnymi stereotypmi, medzi obrazom „blízkeho“ a „cudzieho“. Zároveň poskytuje nástroje na analýzu jazykových, naratívnych a symbolických foriem, prostredníctvom ktorých sa „židovská inakosť“ konštruje v literárnych textoch. Imagologická interpretácia tak presahuje deskriptívny popis a smeruje k širšiemu kultúrno-historickému chápaniu reprezentácií, ktoré odhaľujú nielen literárne stratégie, ale aj hlbšie mechanizmy formovania kolektívnej pamäti a identity (Gáfrík – Zelenka 2025).

V poviedke *Záclona/Занавіска* zo zbierky *Interiér nezmyselnosti/Інтер'єр несутвітності* (2002) Židia skôr dopĺňajú pestrú škálu postáv a charakterov v príbehoch o medziľudských vzťahoch. Sú vykreslení prostredníctvom viacerých stereotypných a zdôraznených charakteristík,

² V príspevku používame výrazy Žid, Židovka, Židia s veľkým začiatočným písmenom, keďže odkazujú na príslušníkov národa. Pravidlá slovenského pravopisu uvádzajú aj formu žid – príslušník judaizmu, no Židov neredukujeme iba na náboženský kontext. S cieľom zabezpečiť jasnosť a konzistentnosť bol zvolený jednotný postup.

³ Amir, Adriana. 2025. Židia v nárečovej frazeológii severovýchodného Slovenska. In: *Nárečová frazeológia v kontexte lingvistických výskumov*. Prešovská univerzita v Prešove: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 25 – 44.

⁴ *Рыча/Погода* (1991), *Інтер'єр несутвітності* (2002), *Муча/Муха* (2012).

ktoré poukazujú na ich kultúrnu, náboženskú a sociálnu odlišnosť od okolitého prostredia. Rozprávač príbehu sa najprv sústreďuje na židovské náboženské predpisy, najmä na kóšer stravu, ktorú zabezpečuje šochet – rituálny mäsiar: „[...] *šochet, ktorý podľa biblických zákonov zabíjal hydinu pre Židov, pretože nikto, okrem šocheta, nesmie prísť do kontaktu s krvou, rovnako, ako majú zakázané jesť bravčové mäso, trejfl jedlo, môžu jesť iba kóšer, aj kóšer ryby, ktoré majú plutvu a šupiny [...]*“⁵ (Varchol 2002, 105). Autorka prostredníctvom rozprávača podrobne opisuje základné stravovacie pravidlá v judaizme, čo vzhľadom na absenciu Židov v priestore severovýchodného Slovenska predstavuje prirodzené riešenie – viac než 80 rokov po druhej svetovej vojne už mnohí nemajú možnosť čerpať z osobnej skúsenosti ani priameho kontaktu s komunitou, a zároveň im autorka sprostredkúva poznatky o zvykoch, ktoré môžu byť pre súčasného čitateľa neznáme.

Šochet tu vystupuje nielen ako nositeľ náboženskej tradície, ale zároveň sa stáva súčasťou grotesknej scény, keď Sára pri jeho návšteve zakopne a vypustí husi. Sára, ktorá nosí parochňu – tradičný symbol vydatých žien v ortodoxnom prostredí –, sa snaží domáce zvieratá pochytať a vyšklbe im perie. Udalosť je vykreslená prostriedkami magického realizmu: nastáva chaos a ulica sa zahalí do peria:

„[...] *parochňa ortodoxnej Židovky Sary, ktorá si oholila svoju veľkú hlavu, veľkú ako tekvica, a na ňu si nasadila tmavú parochňu, v ktorej strede jasne svietil vlasový pás s krajčírskym švom, takže Sára pôsobila dojmom, akoby mala na samotnom temene hlavy prišité vlasy. A keď prišiel silný vietor, zhodil jej z hlavy nekvalitnú parochňu, ktorú vír zanesol priamo do hliníkového lavóra naplneného krvou*“⁶ (Varchol 2002, 105 – 106).

Túto epizódu možno interpretovať ako príklad literárneho odstupu, charakteristického pre imagologický prístup – židovský rituál nie je rekonštruovaný zvnútra, ale zostáva objektom vonkajšieho pozorovania a implicitného komentára. Detail, ktorý sa v poviedke transformuje na groteskný motív – parochňa sa kúpe v lavóre –, podčiarkuje kontrast medzi rituálnou čistotou a každodennými banálnymi nehodami. Rozprávač využíva opisné prostriedky, ktoré vykresľujú židovskú náboženskú prax ako exotickú, miestami bizarnú, čím sa epizóda stáva nositeľom komicko-groteskného efektu.

Pri opise Sárinej hlavy autorka hyperbolizuje jej nadrozmernosť, ktorá sa vymyká bežným predstavám, čím súčasne zdôrazňuje odlišnosť a „inakosť“ predmetu literárnej reprezentácie. Zvýraznenie fyzických rysov a absurdných situácií možno chápať ako literárnu stratégiu, prostredníctvom ktorej Varcholová analyzuje a komentuje cudziu kultúrnu prax z perspektívy vonkajšieho pozorovateľa.

Je potrebné dodať, že tento typ humoru je pre spisovateľku typický – podobne ironicky reflektuje aj iné postavy. V prípade Židov však ide o špecifickú situáciu: vzhľadom na minimálny výskyt v jej tvorbe sa ich autorka rozhodla priblížiť práve prostredníctvom groteskného a humorného motívu a poukázať na ich kultúrnu „inakosť“.

Sociálna odlišnosť Židov je vyjadrená aj cez ich vyššie postavenie v spoločnosti – spomína sa, že si môžu dovoliť najímať sluhov, ktorí ich životný štýl pozorujú s určitým údivom a ironicky

⁵ „[...] *шохет, який за біблійними законами різав домашню птицю для євреїв, бо вони, крім шохета, не сміють приходити до контакту з кров'ю, так як заборонено їм їсти свинину, трефа їжу, лем кошер, як і кошер рибу, яка має плавець на луску [...]*“ (Вархол 2002, 105). Úryvky preložila do slovenčiny autorka príspevku.

⁶ „[...] *парука ортопдоксальної єврейки Сарі, яка голила свою велику голову, і на голову-большанку надівала темну паруку, посередині якої яскраво білів пішник з кравецьким швом, так, що Сара робила враження, ніби на самому проділі в неї була зашита голова, а коли налетіла сильна повітриця, здула у неї з голови неякісну паруку, яку вихор задув прямо в алюмінієвий лавор, наповнений кров'ю [...]*“ (Вархол 2002, 105 – 106).

komentujú „panské“ zvyklosti. Mariša, ktorá od mladosti slúžila u Židov za stravu⁷, drsne a humorne opisuje, ako sa jej nepodarilo parochňu vyčistiť. Sára, hoci mala prostriedky, si napriek tomu nehodlala kúpiť novú, radšej chodila so zničenou červenou parochňou, v ktorej vyzerala ako „zranený vojak“.

Varcholová inklinuje ku komicko-satirickému štýlu, ktorý spája karikatúrne prvky s naturalistickými detailmi. Na jednej strane text prináša folklórno-etnografický kolorit, v ktorom sú Židia prirodzenou súčasťou mestského prostredia, na druhej strane však ich zobrazenie vychádza zo stereotypných motívov – výstrednosť, špecifické rituály, bohatstvo umožňujúce im zamestnávať služobníctvo, ale aj prílišná šetrnosť, ktorá napokon prispieva k humornému efektu recipovania židovskej komunity.

V ďalšej satirickej próze Mucha (2012) je opísaná metamorfóza ženy na muchu, ktorá pozoruje ľudský svet z perspektívy hmyzu. V časti o muche mäsiarke sa háda mäsiar s Moškom: „[...] (Moško tvrdil, že namiesto barana mu podložil prasa), mäsiar, keď uchopil Moškovho malého synčeka, hneď ho celého natrel od hlavy až po päty sadlom. A nešetril sadlom! Malého Moška potom celý týždeň umývali aromatizovanými mydlami a všetky slúžky sa celý týždeň modlili. Moško nikdy nepadne mäsiarovi do rúk, lebo má talent na obchodovanie [...]“⁸ (Varchol 2012, 51).

Fragment odhaľuje existujúce spoločenské stereotypy a napätie vyplývajúce z odlišného vnímania náboženských predpisov medzi susedskými, no kultúrne a sociálne diferencovanými komunitami. Text explicitne neuvádza, akou masťou bol chlapec natretý – či ide o bravčovú alebo nejakú inú. V prípade, že sa mäsiar hádal s Moškom, zrejme išlo o spor pri kúpe mäsa; ak Moško predpokladal, že mu mäsiar predal prasa, je možné s istotou tvrdiť, že nešlo o šocheta, ktorý by z dôvodu dodržiavania rituálnych pravidiel podobné praktiky neopakoval ani by si z nich nerobil žarty.

Prasa, v kontexte judaizmu považované za nečisté zviera, v tejto súvislosti slúži ako symbol kultúrnych a náboženských bariér. Natieranie židovského chlapca sadlom sa môže interpretovať ako obraz manipulácie a zneužívania moci, pričom tento akt symbolizuje snahu o poníženie a kontrolu. Z literárneho hľadiska text odhaľuje, ako postavy uplatňujú fyzickú a sociálnu moc voči iným, čo sa zároveň stáva významným zdrojom konfliktov. V kontexte obchodného talentu Moška, ktorý „nikdy nepadne mäsiarovi do rúk“, nikdy sa ním nedá prekabátiť, je možné vidieť obraz židovskej postavy, ktorá využíva svoje obchodné zručnosti na prekonávanie spoločenských a kultúrnych prekážok, čím sa v texte odráža stereotyp o obchodníckych schopnostiach Židov. V uvedených ukážkach sú zmienky o Židoch skôr reflexiou udalostí pred druhou svetovou vojnou, keď boli židovskí obchodníci prirodzenou súčasťou slovenských miest a dedín. V nasledujúcej ukážke z prózy Hen men ide už o novodobú históriu.

V ostatnej zbierke Ja, Klaudia (2021), za ktorú získala N. Varcholová v roku 2021 Cenu Ivana Franka (za najlepší literárny text napísaný v ukrajinskom jazyku na Slovensku), je 15 krátkych próz. V poviedke Hen men/Ген мен je opísaná skúsenosť ženy, ktorá sa po Nežnej revolúcii v roku 1989 vybrala do Spojených štátov, kde vystriedala mnoho zamestnaní. Z perspektívy emigrantky porovnávajúcej domov s cudzinou ironicky približuje udalosti, ktorých je svedkom a v takomto duchu opisuje aj skúsenosť so židovskou rodinou, kde sa starala o tri deti istej lekárky: „Ortodoxná, prísna, plná zákazov... Maričko, ty si nevieš predstaviť, aké to boli muky! Toto nemôžeš, tamto nesmieš, hento sa nehodí... A keď som tým chlapcom dala naše cukríky, skoro sa nimi podusili, tak im

⁷ „[...] служила у євреїв за бріх [...]“ (Вархол 2012, 106).

⁸ „[...] (Мошко твердив, що замість барана підклав йому свиню), м'ясник як схопив Мошкового малого синочка, то враз цілого натер з голови до ніг смальцем. І не шкодував смальцю! Малого Мошка опісля тиждень мили ароматизованими милами та всі рабині молитвували протягом тижня. Мошко не попаде ніколи різникові на гачок, бо має хист на торгівлі [...]“ (Вархол 2012, 51).

*chutili... A ona, keď prišla z nemocnice domov, robila z toho taký cirkus, začala im mydlom umývať ústa, lebo to nie je kóšer. Kričali, z ich úst vytekali mydlové bubliny, ako keby sa zbláznili... Lekárka ma okamžite vyhodila von*⁹ (Varchol 2021, 36).

Tento úryvok demonštruje nepochopenie a výsmech ortodoxných judaistických pravidiel. Protagonistka vníma židovskú domácnosť ako dusivú, plnú zákazov a obmedzení, pričom jej rozprávanie nesie implicitný hodnotiaci postoj – rigidné dodržiavanie kóšer pravidiel stravovania sa jej javí ako absurdné. Kritický moment nastáva pri epizóde s cukríkmi, keď opatrovatelka detí naráža na zásadnú hranicu medzi svojím svetom a svetom ortodoxných Židov. To, čo ona považuje za bežný prejav pohostinnosti, je vnímané ako narušenie náboženských pravidiel. Reakcia matky detí – umývanie úst mydlom – je v jej rozprávaní prehnane dramatizovaná. Dôležitým prvkom je aj samotný tón rozprávania – zveličovanie situácie, komické podfarbenie scény s „mydlovými bublinami“ a prirovnávanie detí k šialencom môžu pôsobiť ako forma symbolického poníženia, pričom obraz peny z úst je tradične spätý s asociáciami šialenstva, epileptického záchvatu či besnoty.

ZÁVER

Z imagologickej perspektívy obrazy Židov v tvorbe Nadeždy Varcholovej predstavujú skôr výnimku než stabilnú tému jej próz. V analyzovaných textoch ide o fragmentárne pasáže, ktoré nemajú zásadný vplyv na dejovú štruktúru či na kompozičný vývoj rozprávania.

Židia sa v prózach Varcholovej vyskytujú prevažne v súvislosti s náboženskou praxou a každodennými návykmi – napríklad dôsledným dodržiavaním kóšer pravidiel či so znakmi judaizmu, ktoré výrazne kontrastujú s kresťanskými obyčajmi. Vždy však zostávajú predmetom ironizácie, ak nie priamo posmechu. Takto je to napríklad u Sary s parochňou namočenou v lavóre s krvou – navyše „nečistou“ krvou, čo vytvára efekt duplicity; alebo u lekárky s tromi deťmi, ktorá si starostlivo stráži stravovacie zvyky svojich potomkov; či u židovského chlapca, syna Moška, ktorého mäsiar natiera bravčovou masťou.

Tieto zmienky možno síce považovať za marginálne, no práve ich skromná prítomnosť má istú výpovednú hodnotu. Signalizujú, že aj v literárnom prostredí ukrajinskej minority na Slovensku po roku 2000, kde téma židovstva vystupuje len sporadicky, existujú texty, ktoré ju – hoci veľmi stručne – reflektujú. Upozornenie na tieto fragmenty je preto prínosné: jednak odhaľuje hranice tematického záberu Varcholovej, jednak poukazuje na širší kontext, v ktorom obrazy Židov v slovenskej ukrajinskej literatúre zostávajú skôr výnimkou než pravidlom.

SUMMARY

This study focuses on the representation of Jewish figures in the prose of Slovak-based ethnographer and writer Nadezhda Varchol, who writes in Ukrainian and identifies with the Ukrainian minority. Although her primary scholarly and literary interest lies in the spiritual culture of the Rusyn-Ukrainian community, she occasionally incorporates Jewish motifs into her texts. An imagological perspective highlights the tension between folkloric-ethnographic depictions and caricatural portrayals of Jewish characters. Within the broader framework of interdisciplinary research on ethnic literatures, such an approach deepens our understanding of cultural identity and

⁹ „Ортодоксальна, строга, повна заборон... Марічко, ти не можеш уявити, що то були за муки!... Те не мож, оте не смієш, це не підходить... Та коли я цих хлоп'ят почаствовала нашими цукерками, добре не подавилися ними, так смакували... І вона, прийшовши з лікарні додому, підняла таку веремію і давав з милом вимивати їм порожнини рота, бо це не кошер. Вони ревуть, з ротів їм витікають мильні бульбашки, наче вони казалися... Лікарка мене негайно виставила за двері...“ (Вархол 2021, 36).

sheds light on interethnic relations in Central Europe. Varchol's work thereby enriches ongoing discussions on identity formation and multiethnic coexistence.

Štúdia je výstupom z projektu VEGA 1/0368/24 *Medzijazykové frazeologické paralely v západo-slovanskom a východoslovanskom kontexte*.

LITERATÚRA

- Amir, Adriana. 2025. Židia v nárečovej frazeológii severovýchodného Slovenska. In: *Nárečová frazeológia v kontexte lingvistických výskumov*, 25 – 44.
- Assmann, Aleida, 2012. *Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті*. [Prostory spohadu. Formy ta transformatsii kul'turnoi pam'iaty]. Київ: Ніка-Центр [Kyjiv: Nika-Centr].
- Ivčenko, Anatolij – Varcholová, Nadežda. 1990. *Frazeologický slovník lemkovských nářečí východného Slovenska*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Oddelenie ukrajinskej literatúry v Prešove. <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/27259/file.pdf> [16. 08. 2025].
- Gáfrik, Róbert – Miloš Zelenka. 2025. „Komparatistická imagológia.“ In: *Hyperlexikón literárnovedných pojmov*. <https://hyperlexikon.sav.sk/pojem/467/komparatisticka-imagologia> [30. 08. 2025].
- Slovníkový portál Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV*. <https://slovník.juls.savba.sk/?w=%C5%A1ochet&s=exact&c=Lc0a&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sssj&d=orter&d=scs&d=ss-s&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=bernolak&d=noundb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=-priezviska#> [23. 07. 2025].
- Varchol, Nadija. 2002. Занавіска. [Zanaviska]. In: *Інтер'єр несутвітності*. [Interier nesusvitnosti]. Пряшів [Priashiv]: EXCO s. r. o.
- Varchol, Nadija. 2012. *Муха (Сатирична повість)*. [Mucha. Satirična povist']. Пряшів [Priashiv]: Спілка українських письменників Словаччини [Spilka ukraïnskykh pysmennykiv Slovachchyny].
- Varchol, Nadija. 2021. Я, Клавдія. [Ja, Klavdija]. Пряшів [Priashiv]: Союз русинів-українців Словацької республіки [Spilka ukraïnskykh pysmennyykiv Slovachchyny].

KONTAKT

PhDr. Adriana Amir, PhD.
Inštitút ukrainistiky
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity
Ul. 17. novembra 1
080 01 Prešov
Slovenská republika
adriana.amir@unipo.sk